

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY III - SEGONA EPOCA

MARÇ - ABRIL DE 1921 - N.º 10

SUMARI:

TEXT: La restauració del Castell de La Geltrú. — EXCURSIONISME: Excursió a Vilanova i Geltrú.— De la «Hispano Suiza», per A. E. G.—Secció Oficial.—Cicle de conferències.—Del concurs de fotografies.—Llista actual de Socis.—Anunci d'excursions per Abril i Maig.

REDACCIO I ADMINISTRACIO: SANT ANTONI, 64

La Predilecta S. A.

Pare Llaurador, 60 - Telèfon, 6009

*Fàbrica de gaseoses i si-
fons - Dipòsit de cervessa
país i Pilsen*

Panyos i Novetats

Ferrer i Durán

Despatx: Sant Pere núm. 38

Telèfon, 6350

**R A M O N
M O R R A L**

CONSTRUCTOR DE CLAUS DE
TOTES CLASSES, ESPECIALITAT
PER A DIABLES I ESTRICADORS

CARRER TOPETE, 61

GRAN HOTEL RESTAURANT

PENINSULAR

CARRER DE SANT PERE NÚM. 56

ELÉFON, 5612

CARTA, CUBERTS, SALONS PARTI-
CULARS, ESPLÈNDITS SALONS PER
A BANQUETS - SERVEIS ESMERATS

Pintura decorativa.-Rètols.- Ma-
quinària i Mo-
bles esmaltats.

Josep Reig

Irineo, 19 - TERRASSA

Els ornaments més bonics, luxo-
sos i barats són els teixits
artístics de seda

DEMANEU-LOS A
JOSEP VALL

St. Llorenç 27-Telèf., 5770

DICCIONARIS, OBRES TÉCNIQUES

Topete 98

FLORENCI COSTA

USANT EL LLEIXIU AROMATIC
LA CONFIANZA

obtindreu immillorables resultats amb un máxim de netedat i blancor

Fabricat per: **MARIUS BARRERA ROGES**

Químic Industrial

Despatx a l'engrós: **Sant Llorenç, 109**

- **TERRASSA**

CASA
ALAVEDRA

OBJECTES D'ART
ARTICLES PER A
DECORACIÓ - FLORS

CARRER GABATXONS

LA MODEL
SABATERIA
V. SERRA

GRANS NOVETATS-ESPECIALITAT A MIDA - CALÇAT PER A EXCURSIONISME I ESPORT

SANT PERE, 8

EL BARATO

TALLERS D'EBANISTERIA
GRAN ASSORTIT DE QUADRES

RAMÓN ARTIGAS

Mobles de totes classes
Economia en els preus

Cremat, 21 TERRASSA

RAMÓN ARGEMÍ
REPRESENTACIONS

"Comprar en aquesta casa, és comprar a les grans cases productores"

Teléfono, 1709 - Sant Josep, 49

"EL BLAU" SASTRERIA
CAMISERIA

Vestits a mida de totes classes; Llana, Blau, Vellut i Fil
Gorres i Berrets darreres modes.-Camises, Corbates, Colls i
Punys. - Elásticos, Lligues, Paraigües i Gèneres de punt
Trajos per a turisme i esport **Sant Pere, 26 i 28**

HOTEL DE ESPAÑA

TELÉFON 1772

TERRASSA

ESTORES, ALFOMBRES
I PERSIANES

Antoni Rovira

CASA SIMÓN - FUNDADA EN 1770

Font-vella, 14 - Teléfon 2349

**V JOSEP
ILATOBÁ**

FOTÓGRAF

Ex-operador de les principals cases d'América

Sant Pere, 4 TERRASSA

Articles per a esports
de la casa

A. Alimundo i C.^{ia}
de Barcelona

Foot-Ball, Basse ball, Polo, Hockey, Golf,
Croquet, Boxe, Criket, etc. - Motocicletes:

Campión, Levis, New-Hudson, Swift

Cicle-Cars: SWIFT-BABY

Bicicletes: Varies marques angleses

Representant a Terrassa:

SECUNDO CABA - Font-vella, 13

LA CATALANA

Carruatges de lloguer

:: per a totes parts ::

JOSEP MARTI

Successor de Miquel Torres

COTXERIA: Sant Leopold, 66-Teléfon 1891

SUCURSAL: Hotel de España. TERRASSA

Camises, Calsotets
i Bruses a mida

**CAMISERIA
G. VACARISAS**

Font-vella, 4 i 6 - Teléf. 19-93

ELECTRICITAT

Maquinària i Material Eléctric

Montatges en general: Utils maquinària

Instal·lacions de Llum i Calefacció

Badiella & Polo

Sant Pere, 53
Teléfon, 1839

TERRASSA

VÍDUA DE JOAN CASTELLÓ

Nort, 25

TINTORERIA

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY III
SEGONA ÈPOCA
MARÇ - ABRIL 1921
NÚM. 10

LA RESTAURACIÓ DEL CASTELL DE LA GELTRÚ

La construcció més antiga de Vilanova era una ruïna. Anys ha que hom veia tancada la porta i per les finestres obertes s'obiraven, a dins, grossos esvorancs.

En 1915 els veïns demanaven que el municipi acabés d'enderrocar-lo. La premsa de Vilanova s'havia fet ressó de les discussions locals i l'Institut d'Estudis Catalans cregué oportú per mediació del Servei de Conservació de Monuments, intervenir-hi. Fou traçat un projecte, quin pla fou exposat en una conferència donada a l'Ateneu de la vila. L'Ajuntament el va aprobar i calia allavors trobar els mitjans econòmics per a la restauració. Un fill de Vilanova, enamorat del Castell, trobà recursos de manera original i nobilíssima.

El senyor Josep Font i Gumà arquitecte, posseïa una col·lecció d'art única, personalíssima; noucentes peces de refoles valencianes i catalanes, obrades en els segles XIV, XV i XVI, i aquest senyor va proposar a la Junta de Museus de Barcelona cedir-li la seva col·lecció, a canvi de que fos adquirida i restaurada el Castell.

Pel juny de l'any 1919, la Diputació de Barcelona, aprovant la proposta, autoritzava a la Junta de Museus per a disposar de les seves consignacions i amb aquesta base econòmica ferma, fou traçat el projecte definitiu de restauració, avui del tot realitzat.

La història de Vilanova i Geltrú dona clara idea de l'origen i l'aplicació de l'edifici conegut amb el nom de Castell de La Geltrú. És el

monument més antic de l'Estat mitjana que es troba a la vila; fortele-sa primer i residència senyorial més tard.

Documentalment ha estat probada l'existència del Castell i terme de La Geltrú anteriorment a la de Vilanova. El 1259, el rei Jaume I ordena als veïns de Cubelles que ajudin al senyor de La Geltrú en la defensa de Castell.

Famílies diverses posseïen successivament el castell i senyoriu de La Geltrú: els Manresa, els Olzinelles, els Sanahuja, els Alemany i els Santjust en foren senyors.

El 1309 en temps de Jaume II, el senyor de La Geltrú pren part en el setge d'Almeria. A finals del segle XV, Jaume de La Geltrú era gran mestre de l'ordre del Temple.

L'últim senyor de La Geltrú fou César de Santjust, qui en 1516, va vendre a l'universitat o municipi de Vilanova tots els seus drets per sis mil lliures catalanes.

Fins a últims del segle XVIII el castell va servir de lloc de reunió de veïns i autoritat, i de jutjat, i també va ésser Seu del tribunal de la Inquisició. A mitjans del segle XIX s'utilitzà per a presó, i més endavant per a caserna. En 1892 va ésser venut a un particular.

L'escut dels senyors de La Geltrú es composava d'un llebrer i dues flors de lliri, en la part alta, segons els nostres antics nobiliaris. Aquest escut ha estat trobat en el Castell de Sant Pere d'Anotalia.

En fer-se la restauració ha estat possible estudiar l'estructura del castell.

Una torre, amb un clos murat anex; ve t'aquí l'origen del castell de La Geltrú. És obra del segle XII. Segueixen, en antiguitat, els quatre finestrals romànics, obra del segle XIII. Venen els segles XIV i XV, i dins del clos, a tot l'entorn en els altres tres costats, s'hi fan noves sales. Això ho indiquen les arcades gòtiques que s'obren, en planta baixa i pis, en les fatxades interiors i situades transversalment.

Era característica general de l'obra antiga del castell de La Geltrú una gran austeritat, que fins arriba a la pobresa, en els mètodes i detalls constructius.

Què s'ha fet d'aquesta ruïna? Com s'ha restaurat?

De res serviria restaurar un monument si no tingués aplicació. Que fos útil per a escola; ve t'aquí l'adaptació que s'ha donat al pla de restauració.

Derruïnt el que hi havia de sobrer, refent quelcom de caigut, s'ha aconseguit donar-li una utilitat pràctica.

Bon nombre d'elements arquitectònics antics han estat adaptats a la restauració. Entengueren que el millor era emprar-hi pedres velles. En els patis del Museu de Barcelona, procedents de la Reforma existien formosos finestrals, calats de barana gòtics i altres fragments que foren portats a La Geltrú. També el Museu Balaguer i altres particulars de Vilanova van proporcionar pedres interessants pels murs i la font del pati.

Aixís ha estat feta la restauració. L'ideal a estat, en tot moment, procurar obtenir el millor resultat. L'amor a l'art i a la història de la pàtria, han fet reneixer a la vila, a Vilanova, un bell monument. El 15 d'agost darrer s'obriren les portes del castell restaurat,

EXCURSIONISME

EXCURSIÓ A VILANOVA I GELTRÚ

DIA 23 DE GENER

En els dies de Pasqua Florida de l'any 1919, el nostre Centre realitzà una visita a Vilanova i Sitges, de la qual en quedaren tan ben impresionats, que la Comissió Organitzadora d'Excursions, molt acertadament disposà per aquesta data una nova excursió a Vilanova per a coneixer les restauracions ja acabades del Castell de La Geltrú i els tallers de la casa Pirelli i C.^a, que mercès a gestions del nostre digníssim President En Domènec Palet i Barba, aconseguírem l'autorització per a visitar les importants manufactures en cables elèctrics i goma, fent la casa Pirelli una concessió especial i única pel Centre Excursionista de Terrassa, distinció per la que en restàrem agraïdíssims.

Atrets per tan magnífic programa ens reunirem a les 8 del matí a l'estació del tramvia elèctric uns quaranta socis pera trobar-nos en el baixador del Passeig de Gràcia a les 9'32 per anar a Vilanova.

Malgrat ésser en ple hivern, el dia s'ens presentà magnífic delectant-nos durant el trajecte amb les conreuades hortes del Prat del Llobregat; les dunes de Castelldefels i són esplèndit castell; les fàbriques de ciment i calçs de Vallcarca; els carregadors de Garraf i les demés belleses naturals que enclouen aquestes fantàstiques costes.

A l'estació de Vilanova ens esperaven alguns individus de l'atracció de Forasters i de l'Ateneu, junt amb senyor Sunyé, professor de l'Escola Industrial, amb els quals ens dirigírem tot seguit a visitar els tallers Pirelli i C.^a, on el sots-director tècnic senyor Dante Borghero junt amb els senyors Serrano, Bernardó, Pujol i altres del personal de la casa, amb molta amabilitat i disquisicions tècniques, ens mostraren les seccions de laminatge de llingots d'aram, quina màquina d'estirar consumeix uns 200 HP; secció de trafilatge; maquinària per a trenar els fils d'aram, embrear-lo i fer els envoltoris amb paper, tela, goma, plom i teixit de tota classe de cables, des dels d'alta tensió fins als fils telefònics, per quins aconseguen per mitjà de filetes de diamant reduir-lo a un diàmetre d'una quincèsima de mil·límetre. Seguirem després els tallers d'elaboració d'articles de goma, on del cautxú, producte vegetal extret de l'escorça d'uns arbres d'Àfrica i Amèrica, el transformen en rodes de goma, neumàtics i totes les classes de teles impermeables per l'enrotllament dels cables elèctrics.

Avui dona ocupació aquesta importantíssima casa italiana, ens els seus tallers de Vilanova a uns 1800 obrers, repartits en tres torns, i consumeix diàriament uns onze mil quilos d'aram per a transformar-lo en fils. Quedarem veritablement sorpresos i marevellats de la grandiositat dels seus tallers, de la perfecció dels seus treballs i de la puixança aconseguida en aquesta indústria de cables elèctrics, que tan alt deixa el nom de la casa Pirelli i C.^a Ens despedirem agraïdíssims de les atencions que ens tingué l'intelligent personal de la casa, que es desfé per nosaltres i al ensems aconseguí que ens en portessim una impressió esplèndida de la visita.

D'aquí ens dirigírem per la Rambla vers l'Escola Industrial, on el professor de fusteria, senyor Sunyé, ens feu els honors, mostrant-nos les aules de dibuix, teixits, electricitat, etc., els laboratoris i tallers entretenant-nos especialment en els de fusteria on dit professor feu gala dels seus coneixements divulgant els procediments de pràctica amb que s'educa als alumnes i ensenyant-nos la remarcable tasca realitzada. Allí saludem al distingit senyor Director de l'Escola.

Dinàrem amb l'agradable companyia dels senyors Sunyé, representant de l'Atracció de Forasters i de la casa Pirelli. Després ens acompanyaren al Foment on forem galantment obsequiats i poguerem saludar a la seva Junta i a la de l'Ateneu i a l'intel·ligent arquitecte senyor Font i Gumà, visitant tot seguit l'Ateneu de Vilanova, societat marcadament cultural i que conta amb la seva Secció Excursionista, Escolles i Esperantisme.

Tots junts ens dirigirem al Castell de La Geltrú admirant l'obra de restauració realitzada i fent elogis per tots els que hi contribuïren. Visitem l'Església de La Geltrú i el seu important retaule.

Com a complement de l'excursió anem a visitar el Museu-Biblioteca Balaguer, magnífic edifici d'estil clàssic, voltat de jardins i que és l'orgull de Vilanova. En la Sala de pintura, sobresurt una que ocupa tota l'amplària, de l'entrada del Rei Jaume a València i que és una meravella. Seria inacabable fer esment de les pintures que vesteixen les seves parets, algunes d'elles d'artistes tan coneguts com Fortuny, Zorrolla, Puna, etc. En la sala clàssica sobresurt una tela del Creco. Amb escultura hi han valioses i notables obres originals i de reproducció; també hi han arquetes i mobiliari d'una valor artística remarcable.

La biblioteca conté uns sis mil volums; hi han també importants col·leccions de monedes i d'arqueologia ibèrica i mexicana. La col·lecció més interessant és l'egípcia, amb ses momies, amulets, i altres objectes.

Conté un cos de noia momificat, trobat a *Tebas* i de l'època de la XX dinastia (1288 anys avans de Jesu-Crist), una mà de dona trobada a *Gebes Cin* de la XII dinastia (2851 anys avans de J. C.); un crani d'home i una momia d'*Ibis*, ocell envoltat amb vendatges de tela, trobat a les *Grans Piràmides*, que era consagrat per la religió amb vida i enterat a la seva mort, conservant-se el seu cos, que creien que també es transformaria en el cel. Es conserven unes imatges de *Osiris* amb bronze i fusta i altres d'*Iris* i d'*Horo* amb pedra i fang; com moltes d'altres, propies totes de Panteó.

Amb una vitrina apart veiem el vestit de ministre i condecoracions del memorable poeta Victor Balaguer a qui tant deu Vilanova.

Sortim del Museu i entrem a la casa anomenada de Santa Teresa, on vivia En Victor Balaguer, situada dintre el mateix clos de jar-

dins i que serveix de Museu de curiositats. Quedarem verament impressionats del tresor que enclouen aquestes atepides sales.

Al sortir-ne ens despedirem dels amables i incansables acompanyans vilanovins, agraint-los-hi totes les atencions de que havíem sigut objecte i desitjant saludar-tos ben aviat en nostra ciutat.

En l'últim tramvia retornavem a casa nostra més que satisfets de haver fruit un dia tan plè d'emocions, a les que hi contribuïren les amistats conquerides en les visites de Vilanova i Geltrú.

DE LA "HISPANO SUIZA"

La visita a la «Hispano Suiza» és de les que deixen record.

Aquesta visita mereix una resenya, feta per una persona competent; a falta d'aquesta competència hi posarem molta bona voluntat.

La «Hispano Suiza» construeix: Xassis de turisme, omnibus, camions i també motors per l'aviació. La seva producció es calcula en uns 400 motors per any; en realitat produeix molt més doncs s'ha de tenir en compte que més d'un 30 per cent del treball realitzat es destina a recanvis pels xassis que estan en circulació, que són en gran nombre com pot deduir-se pels anys que porta d'existència i de la producció anual.

Els autos que surten dels seus tallers són reconeguts com de primera marca, no sols al estranger si no inclus aquí a casa nostra a on és molt més difícil acreditar la producció nacional.

Tal vegada gosen encara de més fama que els autos, els motors per aviació que són considerats com dels millors de la producció europea. Quan menys aixís sembla despendres de les manifestacions fetes pel director dels laboratoris metalogràfics de la «Hispano Suiza» per dos dels més afamats aviadors alemanys, Utet i Falkenhayn (fill del general d'aquest nom) que li afirmaven que els motors Hispano eren els que havien donat millors resultat durant la passada guerra.

També, encara que indirectament, ho diuen aixís els aliats, doncs segons sembla, dels 100.000 avions que aquests emplearen, la mitat al menys portaven motor d'aquesta marca.

Podria pensar algú que aquesta fama, és deguda, a estar en mi-

llors condicions de treball que els seus contrincants del estranger durant els anys de guerra, però que ara posats en iguals circumstàncies que els altres, els seus productes seran despreciats o al menys no tant sol·licitats.

Creiem que no serà aixís, en primer lloc per que ja avans de la guerra eren considerats com de primera qualitat i segonament perquè compte la «Hispano» amb una maquinària moderníssima i una organització metòdica que li permetran sortir-se amb èxit de la lluita que haurà de sostenir amb les cases estrangeres, especialment amb les de Nord-Amèrica.

D'aquesta preparació, poguerem fer-nos-en capaços els que varem anar a l'excursió del dia 20 de febrer.

Procurarem fer un resum de la visita d'aquests tallers per que els que no hi varen anar s'enterin també de la seva importància.

La nota característica, és una completa organització, en si complicadíssima, però que facilita l'execució de les ordres de la direcció i fa que tot aquell gran organisme funcioni d'una manera que podria dir-se'n automàtica.

Per donar una idea de la importància que es dona a la organització (no es confongui amb la secció de comptabilitat i correspondència) direm que està instal·lada en un gran local amb mobles tots ells especials i una trentena d'escriptoris cada un dels quals està destinat a un afer diferent; Preus de cost, fulles de fabricació, curs de fabricació, existència de peces i grups acabats, estadístiques etc.

El nostre acompanyant, va esforçar-se en explicar-nos el funcionament d'aquella organització, com havem dit complicadíssima, més hem de confessar que a pesar del gran nombre de detalls que va exposar-nos i per cert amb tota la competència necessària, doncs és director de aquesta secció, no varem lograr fer-nos-en càrrec i creieu que per lograr-ho necessiteriem varies setmanes. Bns és doncs impossible donar-la a conèixer als nostres lectors.

El local destinat a tallers, és un local grandios, de construcció moderna i apropiada al seu fi.

Tenim en compte que no s'han de remenar pesos grossos no hi ha grues ni transportadors d'importància.

En un dels extrems s'hi troba el magatzem de primeres matèries, entenem per tals les peces foses, les estempades, els acers, el ferro verge i els metalls.

Tot està classificat per tipus i convenientment numerat faciliten aixís l'entrega immediata de les peces que es demanin sense donar lloc a equívocacions.

La maquinària està distribuïda en seccions agrupant en lo possible les que realitzen un treball semblant. Aixís la secció 1. M. són torns automàtics, la 2 M. torns semi-automàtics, la 3 M. màquines de foradar la 4 M. freses. etc.

També s'ha tingut en compte en la distribució de màquines que les peces tinguin un recorregut fixo cap a la sortida, evitant quasi per complert els trasllats de peces d'un costat a l'altre.

Com havem dit la primera secció és la 1 M. que està integrada per torns automàtics, en aquests torns s'hi treballen en general peces de forma sencilla i moltes vegades sols s'els hi dóna una forma aproximada que va definint-se en les màquines de les seccions succesives per que va passant: Torn semi-automàtics, revolvers, Lo-Swing, Gisholt màquines de foradar, de rectificar i de fresar rodes rectes, còniques i elizoidols etc.

No volem entrar en detalls però si volem fer notar la manera particular de subjectar les peces en una màquina de rectificar de mola horizontal.

Aquestes peces per ser petites i nombroses són de mal subjectar pel que s'ha recorregut a un plat magnètic que les reté fortament mentre passa corrent elèctrica per la bobina i les deixa lliures aixís que s'interromp aquesta corrent.

Totes les peces tan a l'entrada al magatzem com a la sortida del taller són curosament verificades i comprovades asseguran, aixís que la montura no les retornarà al taller per defectes d'execució ni aquest al magatzem per faltes de fosa o d'estampat.

Si no fos per abreviar parlariem encara del laboratori de metalografia i de tractaments tèrmics que permeten conèixer amb exactitut les característiques dels materials que s'utilitzen. Parlariem de la fundició de metalls: Llautó, bronze, bronze fosforat i Alumini que també són seccions de la casa.

De la secció per estampar peces petites (doncs les grosses les estampen en una sucursal de Ripoll) amb els seus forns de quitrà i Martinets.

De les secció de montatge que s'efectua per grups independents fins que juntant-se formen el xassis complert.

De les seccions de carroceria, tapiceria, llauneria, pintura, etc.

De tot això podria parlar-se'n llargament però serveixi el que fins aquí havem dit per donar una lleugera idea de lo que és la «Hispano Suïza».

Rebi des d'aquestes planes l'expressió del nostre agraïment el Sr. Andreu Mas, Jefe de fabricació que amb gran amabilitat i paciència ens acompanyà per les diferents seccions donant-nos tota mena de explicacions i responent sempre atent al sens fi de preguntes que amb curiositat li dirigirem.

A. E. G.

Terrassa 14 de març de 1921

SECCIÓ OFICIAL

En Junta celebrada pel Consell Directiu el dia 23 de febrer s'acordà nomenar Soci Honorari a n'En Joan Santamaría i Monné, desitjant donar-li una petita prova de reconeixament pels treballs que ha realitzat en benefici de la nostra Entitat i de l'excursionisme terrassenc i pels sacrificis i entusiasme que palesà durant el temps que residí entre nosaltres.

També s'acordà que des d'aquella fetxa tot soci entrant al nostre Centre pagui la quantitat de cinc pessetes, tres que en val l'ensenyà que se li entrega i dues en concepte d'entrada, en lloc de tres pessetes com fins ara es venien pagant.

El dia 10 de març es prengué l'acord d'adherir-se al Segon Congrés de Turisme de Catalunya que tindrà lloc a Tarragona durant els dies 26, 27 i 28 d'aquest mes, suscribint-se al mateix i enviant-hi un delegat o encarregant algú que ens hi representi.

CICLE DE CONFERENCIES

de divulgació popular sobre temes relacionats amb l'

EXCURSIONISME

MARÇ · JUNY DE 1921

El Centre Excursionista està celebrant un Cicle de Conferències públiques, les quals van a càrrec de les personalitats més rellevants

de la nostra terra especialitzades en els diferents estudis i ciències que el Cicle compren.

En César August Torres, En Francesc Carreras Candi, En Geroni Martorell. En Rossend Serra i Pagès, En Domènec Palet i Barba, En Francesc Blanc, Mossèn Marian Faura, En Joan Santamaría i Monné, En Baltasar Serradell, En Pere Bosch Gimpera i En J. Massó i Torrents són els conferenciants encarregats del desenrotllament del Cicle, els quals, mercès a la distinció que ens fan, li donaran un relleu del que podem estar-ne ben orgullosos.

Aquestes conferències són celebrades en diversos locals d'entitats culturals i recreatives d'aquesta ciutat, amb la fi de donar-les-hi una major popularitat. Ens han sigut galantment cedits el Saló de casa la Ciutat i els locals del Casino del Comerç, Centre Social, Circol Egarrenc, Fraternitat Republicana, Centre de Dependents i Associació Nacionalista. La major part d'elles són il·lustrades amb la projecció de nombrosos i interessants clixés.

La necessitat de combinar els dies i hores de celebració i els temes a tractar fan que no puguem donar per endavant un programa complet del Cicle.

Per mitjà de la premsa, de la publicació de volants pels socis i de lletres de convit, són anunciades a mida que van fixant-se.

Donarem per fruitosa la nostra tasca principalment la dels conferenciants que ens honoren amb el seu concurs, si aquestes conferències, en les que pot assistir-hi tot-hom, són el llevat d'una forta arrejada, entre els ciutadans d'aquesta ciutat, dels ideals que manté l'excursionisme de la nostra terra.

La manca d'espai ens priva de ressenyar les conferències donades fins ara, cosa que pensem fer en un altre número d'Arxiu.

DEL CONCURS DE FOTOGRAFIES

PREMIS rebuts amb posterioritat a la publicació del cartell:

250 pessetes cedides per la Mancomunitat de Catalunya que s'adjudicaran com a altre Primer Premi a la col·lecció de fotografies que

iguali o succeeixi en mèrits a la que es premii amb el donatiu del senyor N'Emili Soler.

50 pessetes cedides per l'Associació de Representants i Comissionistes que s'adjudicaran a la millor col·lecció de sis o més fotografies de Coll d'Eres, Simanya, Marquet i voltants.

50 pessetes cedides per la Societat Choral «Joventut Terrassenca» que s'adjudicaran a la col·lecció de dotze o més fotografies de detalls de les Esglésies romàniques de Sant Pere.

Objecte d'art cedit per la Secció Excursionista de la «Joventut Terrassenca» que s'adjudicarà a la col·lecció de sis o més fotografies del Monestir de Sant Llorenç del Munt, interior i exterior, que ocupi el segon lloc en mèrits.

Nota aclaratòria al Cartell: El primer premi ordinari concedit per En Domènec Palet i Barba, que diu: s'adjudicarà a les més interessants col·lecció de fotografies a accidents del modelat de la Muntanya de Sant Llorenç del Munt, deu haver de dir: S'adjudicarà a la més interessant col·lecció de fotografies de formes i accidents del modelat de la Muntanya de Sant Llorenç del Munt.

LLISTA ACTUAL DE SOCIS

Publiquem els noms dels socis que componen actualment el nostre Centre, amb motiu d'haver-se acordat publicar a cada «Arxiu» les pujes i baixes que tingui l'Entitat.

Socis d'Honor En Joan Cadevall, N'Eugeni Ferrer, N'Angel Sallent i En Joan Santamaria.

Miquel Abad, Francisco Abad, Francesc Abelló, Josep Abelló, Jaume Aguilar, Pelegrí Agulló, Geroni Aldevò, Josep Alavedra, Lluís Albiñana, Ramon Alegre, Valentí Alavedra, Ricard Altayó, Josep Amat, Alfons Amic, Joan Amat, Joan Armengol, Joan Armengol, Marc Armengol, Ramon Armengol, Domingo Armengol, Josep Armengol, Gaspar Armengol, Miquel Argemí, Miquel Argemí, Ramon Argemí, Pere Arch, Ramon Artigas, Anselm Astals, Manel Astals, Josep Astals, Jaume Arjert, Francesc Aurell, Joan Auges, Francesc Aymerich, Joan Aymerich.

Joan Bach, Francesc Bacardit Francesc Badiella, Emili Badiella, Bartomeu Badiella, Jacinte Badrines, Francesc Ballbè, Joaquim Ballbè, Josep M.ª Ballber, Antoni Barba, Marius Barrera, Pelai Baylina, Gaspar Bayona, Francesc Biosca, Damià Bigués, Daniel Blanxart, Antoni Blasi. Joan Boada Josep Boada, Antoni Boada i Lladó, Francesc Boncomte, Miquel Bosch, Herminies Busqué, Joaquim Brugueras, Antoni Brugueras, Artur Bròs.

Felix Cadevall, Josep Calsina, Vicents Calvó, Josep Camí, Artur Camí, Joan Campos, Eduard Campanyà, Josep Cañameras, Francesc Capella, Joan Capella, Pere Capella, Anton Capella, Dionis Cardús, Salvador Cardús, Andreu Cardellach, Josep Carreras, Jaume Carreras, Antoni Carol, Miquel Carantela, Antoni Carbonell, Vicents Carner, Lluís Castañé, Pauli Castarlenas, Francesc Castells, Joan Castelló, Josepa Casas, Narcís Casamada, Jaume Casanovas, Ferran Casajuana, Joaquim Casanovas, Joan Casas, Jaume Cirera, Manuel Closa, Ramon Co, Manuel Codina, Ramon Codina, Maurici Codina, Anton Colomer, Ramon Colomer, Josep Comas, Pere Coma, Josep Comas, Jaume Cos, Ramon Costa, Antoni Costa, Marcel Cot, Francesc Cristòfol.

Francesc Dalmases, Manuel Damià, Pere Domenech, Joan Damià, Pere Domenech, Antoni Domingo, Antoni Donadeu, Josep Enrich, Antoni Escudé, Bartomeu Esquius.

Antoni Fainer, Pau Farnés, Pere Farran, Ramon Fau, Joan Feiner, Llorenç Feiner, Josep Feliu, Josep Fernandez, Pere Figueras, Jaume Fontanals, Josep Fontanet, Joan Font, Bonaventura Fornells, Josep Freixa, Carles Freixa, Francisco Freixa.

Vicents Galizia, Marian Galí, Joan Galí, Vicents Galzeran, Josep Gaset, Ramon Gasó, Josep Gelabert, Jaume Gibert, Victor Gibert, Pau Gorina, Jaume Gorina, Joan Gorina, Francesc Gorina, Carles Gonzalez, Guillem Graells, Rosend Grané, Andreu Grapí, Francesc Grau, Joan Grau, Ignasi Grau, Josep Grifó, Pere Gibert, Josep Guillemtot, Rafel Gusí, Joan Gumà.

Nicet Indurain, Francesc Izard.

Sebastià Jorba, Isidre Jorba, Bernat Josa, Francesc Jover, Gabriel Jufresa, Francesc Julià, Cassimir Julià, Joan Junyent.

Agustí Lalanda, Artur Lamolla, Quintí Lòpez, Joan Llambés, Miquel Llobet, Pere Llopart, Farriol Llopart, Isidre Llosas, Pere Lloberas, Conrad Lloveras, Joan Llugany.

Joan Mach, Josep Macias, Miquel Maixencs, Ricard Mallofré, Joan Mangot, Jaume Mañosa, Llorenç Margarit, Irene Martí, Emili

Marcet, Joan Marquès, Joan Marimón, Ignasi Mas, Josep Mata de la Barata, Antoni Mateu, Ismael Mollà, Josep Montaner, Vicents Montaner, Joan Montañes, Joan Morral, Ramon Morral.

Miquel Nart, Josep Navarro, Eduard Noguera.

Lluís Orpi.

Conrad Padrós, Francesc Padrós, Jaume Padrós, Estanislao Palà, Domènec Palet, Joan Pallarès, Josep Perernau, Josep Perich, Baltasar Pineda, Joan Pineda, Francesc Pi de la Serra, Josep Piera, Ramon Piñol, Narcís Planas, Josep Pou, Marcellí Pou, Joan Pons, Romul Prat, Ramon Prat, Pere Prunés, Clara Puig, Joan Puig, Jaume Puig, Josep Puig, Gaità Puig, Josep Puigbò, Joan Puigbó, Miquel Pujades, Josep Pujals, Joan Pujol.

Josep Queralt.

Adolf Ramoneda, Anselm Ramoneda, Joan Ramoneda, Josep Reig, Miquel Reig, Ramon Reig, Joan Ricart, Artur Ricart, Francesc Ridameya, Andreu Riera, Antoni Riera, Evarist Rigol, Salvador Rigol, Joan Rius, Francesc Rius, Joan Rios, Jaume Rocabert, Emili Roca, Emili Roca, Domènec Rocabert, Pere Rodoreda, Joan Rodriguez, Rosend Roig, Eugeni Roig, Francesc Roig, Rafael Roig, Magdalena Rossell, Pere Roumens, Josep Roumens.

Pere Sabater, Lluç Sala, Joan Salvatella, Josep Salvans, Pere Sala, Pere Salom, Jaume Salvatella, Joan Sallés, Josep Samaranch, Ramon Sanahuja, Joan Sanahuja, Joan Sanahuja, Natali Sancho, Federit Segué, Marc Segué, Lluís Serra, Jaume Serra, Salvador Serra, Domènec Serveto, Josep Sisó, Lluís Sol, Francesc Solà, Joan Solà, Emili Soler, Joan Soler, Candi Soler, Josep Suana, Isidre Suana, Anton Subirachs, Josep Surrallès, Josep Susana.

Francesc Tatjé, Magí Tobella, Vicents Torrella, Joan Tarres, Joan Tarres, Jacinte Torres, Jaume Torres, Joan Torrademet, Andreu Tort, Jacinte Trias, Salvador Trias, Pere Trullàs, Mateu Turu, Pere Tusell, Ramon Tusell.

Feliu Ubach, Josep Ullés, Salvador Utset.

Gaspar Vacarisas, Francesc Vacarisas, Josep Vall, Salvador Vallès, Valentí Vallès, Ramon Valls, Salvador Vallès, Ramon Vancells, Francesc Vancells, Joaquim M. Ventalló, Josep Verdós, Cecili Verdós, Ignasi Verdós, Llatzer Vert, Josep Verón, Domènec Vidal, Pere Vidal, Ramon Vidal, Jaume Vllaró, Valentí Viñas, Tomàs Viver.

ANUNCI D'EXCURSIONS

SUSTITUCIO DE LA FULLA III DE L'ANY XI

DIA 3 D'ABRIL

Excursió - passeig d'investigacions a
can Santfeliu, Les Martines i Les Fonts

Sortida a les dues de la tarda.

Vocal En Rosend Grané.

DIA 10 D'ABRIL

Excursió a Martorell, Abrera, Rebato, Esparraguera i Olesa, visitant-se les obres del ferrocarril de Martorell a Manresa.

Sortida a les cinc del matí i retorn des d'Olesa amb tren.
Portar-se provisions.—Inscripció divendres dia 8.

Vocal En Marc Armengol.

DIA 17 D'ABRIL

Excursió de Muntanya

Sortida a les sis del matí cap a can Farrés, Font de Lladern, Font de la Riva i avenc de la Serra del Gall i retorn per Morroscurts, Pantan i can Amat.

Dur-se la minestra.—Inscripció divendres dia 15.

Vocal En Josep Alavedra.

DIA 24 D'ABRIL

Excursió a Vallvidrera, Sant Pere Màrtir, Pedralbes i Sarrià.

Sortida a les 6 del matí, pels F. C. de Catalunya.

Procurar-se els queviures.—Inscripció divendres dia 22.

Vocal N'Alfons Amic.

DIES 30 D'ABRIL I 1 DE MAIG**Excursió anyal a Montserrat**

Sortida el dissabte a quarts de tres amb el ferrocarril fins Olesa, d'aquí als Brucs a peu, passant per Esparraguera i Collbató.

Dormir als Brucs.

Diumenge al matí a les cinc, sortida per a Montserrat per can Massana, Roca Foradada i Santa Cecília, dinar al Monestir.

A la tarda retorn per la Font de les Guilleumes i poble de Monistrol.

Procurar-se l'esmortzar i el dinar.—Pressupost 10 pessetes.—Inscripció el dimarts dia 26 d'abril.

Vocal N'Evarist Rigol.

DIA 8 DE MAIG

**Excursió al Bosc de can Feu, Església romànica de Barbará,
Ermита de Sant Pau de Riussec i Sant Cugat**

Sortida a quarts de sis, aprovisionats — Inscripció divendres dia 6.—Vocal En Miquel Abad.

DIES 14, 15, I 16 DE MAIG**Excursió a València**

Dia 14. — Sortida de Barcelona a les 8, de la tarda.

Dia 15. — Arribada a València a les 8'26 del matí.

MATÍ Visites a la Catedral, Santa Caterina i Nostra Senyora dels Desemparats.—Dinar al Hotel Reina Victòria.

TARDA Visites a l'Església dels *Santos Juanes*.—Llotja.—Audientia (antic Palau de Justícia i Saló de les Corts Valencianes).—Palau del Marquès de *Dos Aguas*.—etz.

Dia 16.—**MATÍ** Visites als Museus de Pintures i Arqueologia.—Excursió amb tramvia al Grao.—Dinar a Miramar.

TARDA. Retorn a València.—Torres de Cuarte i Serranos.—Parc Municipal i Els Viveros.—Ponts dels Turia.—etz.

Sortida de València a les 8'32 de la tarda per arribar a Barcelona a les 8'20 matí, del dimarts.—Cost del'excursió unes 100 pessetes compresos tots els gastos.—Inscripció divendres dia 29 d'Abril.

Vocal N'Evarist Rigol.

DIES 14, 15 I 16 DE MAIG**Excursió al Montseny**

DISSABTE. — Sortida a quarts de dues per la via del Nort fins a Moncada, per a rependre el tren fins a Balenyà i d'aquí a Viladrau amb auto o carruatge.

DIUMENGE. — Sortida de bon matí cap a La Sala (masia pairal d'En Serrallonga), Sant Segismón, Sant Miquel dels Barretons i cim de Matagalls i per coll Pregón i de l'Home Mort a Sant Marçal a on es soparà i dormirà.

DILLUNS. — Al començar el nou dia podrà fer-se (els més intrèpits) l'ascensió pel dret cap als turons de les Agudes, de l'Home i Gros, devallant a la joliua vall de Sta. Fè als voltants del mig-dia. Els que no vulguin fer aquest escalament podran seguir el formós camí que revolta el maciu extrem de les Agudes i que planejant arriba a Santa Fè a a on podran retrobar-se amb els demés, i en havent dinat fer camí a Sant Celoni per la Carretera nova, arribant a nostra ciutat a les 8 del vespre.

Pressupost *aproximat* 30 pessetes, compresos dos sopars, dormir i viatges.

Inscripció dimarts dia 10.

Vocal En Conrad Padrós

DIA 22 DE MAIG

Excursió a Sant Cugat del Vallès, Castell de Sardanyola i Granja La Flor de Maig

Sortida en el tramvia de les 6 del matí, aprovisionats.

Preparatòria divendres dia 20.—Vocal N'Isidre Padros.

DIA 29 DE MAIG**Excursió al Dolmen de Pedra Gentil**

Itinerari: Arenys de Mar, Arenys de Munt, Coll Sacreu, Vallgorguina, Dolmen de Pedra Gentil, Olzinelles i Sant Celoni.

Sortida de Terrassa amb el tramvia de les 6 i de Barcelona en el de les 8 fins Arenys de Mar; retorn per Sant Celoni.—Pressupost 9'25 pessetes, gastos de tren.

Portar-se provisions. — Inscripció divendres dia 27.

Vocal En Vicents Galzeran.

Tot bon
Excursionista
gasta Xacolata
Piera i
Brugueras

LA DALIA

QUEVIURES I COLONIALS
JOSEP SOLDEVILA

CONSERVES DE TOTES MENES
SOPES I PURÉS PROPIS PER A
EXCURSIONISTES

FONTVELLA, 40 - TELÉF. 1861

PRODUCTES HIGIÈNICS COLOMBIANS

CONCESSIONARIS EXCLUSIUS

FREIXA I GASTÓ

COLUMELA, 13
TERRASSA

POLVOS «AURORA»

ANTISÉPTICS, PERFUMATS, REFRESCANTS
L'ALEGRIA DELS NENS LA OBTINDRÁN LES MARES QUE GASTIN
AQUESTS ACREDITATS POLVOS
IMMILLORABLES PER A DESPRÉS DEL BANY
RIVALITZEN AMB TOTS ELS SEUS SIMIL'ARS
ES VENEN A TOT ARREU

FERRETERIA MODERNA

Domingo Argemí Riera

GRANS EXISTÈNCIES D'ARTICLES PER A
TURISME, CAMP I PESCA

COMPLERT ASSORTIT DE
ARTICLES PER A AFEITAR

VARIETAT EN OBJECTES PER A REGAL ETZ.

Si no pot llegir bé això és que necessita usar ulleres, dirigeixis
a la casa

JOSEP BALADA

SUCCESSOR DE PERE CULELL

Font-vella, 10

Teléfono, 2399

Joieria, Bisuteria, Optica-Bessons prismàtics
Gafes per a el sol.-Altimé-
trics.-Contapassos, etz. etz.

Representant de l'acreditada casa
F. de P. CARRERAS de Barcelona

GALÍ I C.^A

Drogues i productes químics

:: Material fotogràfic ::

GRAN ASSORTIT DE CONSERVES

Sant Pere, 27 ~ Telèfon 1850

Galetes i Bescuits **SPORTMAN** PINEDA GERMANS

Telèfon, 671 A ~ Barcelona

Dipòsit a Terrassa: JAUME TALÓ
Font-vella, 18, bis

Pianos i Auto ~ pianos
de les mellors marques

ROLLOS de música mecànica

Sempre novetats

Música impresa

CASA FARRÀS

Gabatxons, 18 ~ Telefon, 2182

Jaume Taló

Drogues i Perfumeria

Productes Químics, Colonials

Dipòsit de Conserves, Xampany

Vins i Licors

Font-vella, 18, bis. ~ Telèfon 2308

Vestir B. D. B. Casa Lous
Telèf. 1927 Sant Pere, 35

Fill de Joan Segues

Fàbrica de Productes ceràmics

Fàbrica: San Marián, 193
Telèfon 2085

Magatzem i Despatx:
Font-vella, 1 ~ Telèfon 2137

FERRETERIA **EL GLOBO**

Baylina i C.^a

Plaça Major 18-Font-vella 2

Ferreteria en general

Bateria de cuina

Articles per a excursionisme

Telèfon 1970

ESPARDENYERIA DE

Ignasi Grau

Espardenyes reforçades i de luxe per a Caça, Estiu i excursions. :: Grans :: existències ::

ARRABAL, 22

JOSEP MACIAS MARIMÓN

GRANS ASSORTITS EN LLANERIA
PER A CABALLER I SENYORA CÒ-
PIA DE LA CASA CLAUDE DE PARÍS

ENFRONT AL MERCAT
TELÉFON, 6298

Perfumeria - Bisuteria - Guants
Paraigües - Carteres - Cigarreres

GRAN ASSORTIT EN
OBJECTES PER A REGALS

Antigua Casa CARDELLACH

50, Font-vella, 50

EXCURSIONISTES:

PROBEU EL CAFE CONCENTRAT IDEAL QUE VEN LA

CASA FARGAS

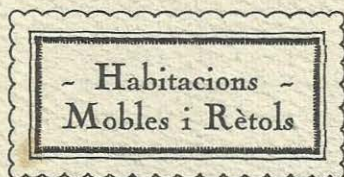
I NO EN GASTAREU D'ALTRE.

Despatx: Sant Pere, 40
Tallers: Galileo

Pintura d'art i Decoració

Miquel Pujadas Badia

SOCIETAT, 3

GIBERT I MARTÍN

Ciment de totes classes :: Vigues de formigó

Blocs :: Revoltos :: Dipòsits de ciment armat

Carbons: Antracita - Cock i demás per a la indústria

Despatx: Sant Leopold núm. 123

- Telèfon, 6188

ARXIU

ES REPARTEIX DE FRANC ALS SE-
NYORS SOCIS DEL CENTRE EXCUR-
SIONISTA DE TERRASSA

SUSCRIPCIO: TERRASSA, 6 pessetes anyals

FORA, 7 » »

ANUNCIS

CONDICIONS VENTATJOSSES